

Маркович Дмитро Васильович
(псевдоніми Волиняк, Гайдабура,
Марківчанин)
(1848-1920)

письменник-просвітник, прозаїк

Народився 5 листопада 1848 року в Полтаві. Дитячі роки майбутнього письменника пройшли в Чернігівській губернії, де його батько працював лісником.

Навчався спочатку в Новгород-Сіверській, пізніше у Вологодській гімназіях. Був вільним слухачем медичного факультету Київського університету. Вищу освіту отримав у Новоросійському (нині Одеському) університеті.

На початку 80-х років переїхав у Херсон.

У Херсоні одержав посаду “товариша прокурора”. У нашому місті підтримував зв’язки із земськими діячами - статистами, лікарями, вчителями. Входив до складу Херсонського українського гуртка, який поклав початок українській просвітницькій роботі на Херсонщині.

Був ініціатором видання літературного альманаху, відомого як “Херсонський белетристичний збірник “Степ”, видрукованого в Петербурзі у 1886 році. До альманаху включені були також оповідання Дмитра Марковича. Про трагізм долі дітей-зlidарів, їхні страждання повідав автор в оповіданнях “Шматок” та “У найми”. В них були широко використані матеріали з херсонського життя, створені колоритні образи тавричан, наведені описи природи нашого краю.

У 1889 році під приводом переміщення по службі його було вислано з губернії й переведено у Катеринодар, на Кубань. Там Д. Маркович закінчив розпочату ще в Херсоні п’єсу “Не зрозуміли” – єдиний драматичний твір у його творчій спадщині.

Дмитро Маркович – “за фахом юрист, за покликанням – письменник, серцем та душею великий патріот України, який упродовж усього життя стверджував її літературу, за що неодноразово зазнавав переслідувань з боку влади, ворожої усьому українському” (Олександр Бутузов).

Помер Д.В. Маркович у Вінниці в 1920 році.

Гідною даниною пам’яті митцю є відновлення в Херсоні альманаху “Степ”.

Про нього

1. Немченко, І. В. Дмитро Маркович і херсонський белетристичний збірник «Степ» (1886) / Іван Немченко // Константи : альм. соціолог. досліджень. № 2. – Херсон, 1997. - С. 253-255.
2. Параскевич, П.К. Спогади Дмитра Марковича / Петро Параскевич // Константи : альм. соціолог. досліджень. № 2. – Херсон, 1997. – С. 15-20.
3. Голобородько, Я. Ю. Письменники і Херсон. – Херсон : Персей, 2003. – С. 23-24.
4. Шуляк, Л. Художественные открытки «Серебряного века» : поэты-футуристы Херсона / Л. Шуляк // Зарубіжна література, 2007. - № 41-43. - С. 62-64.

5. Константи : альм. соціолог. досліджень / ред. В.К.Коробов, І.В.Немченко. № 2 (8). – Спеціальний випуск, присвячений життю і творчості Д. В. Марковича. – Херсон : ХДПІ, 1996. – 43 с.

Довідкові видання

6. Маркович Дмитро Васильович // Українська літературна енциклопедія : в 5 т. / редкол.: І. О. Дзевєрін (відповід ред.) [та ін.]. Т. 3. – К., 1988. – С. 297.
7. Каляка, М. М. Маркович Дмитро Васильович // Літературна лоція Херсонщини (ХІІ - початок ХХІ ст.) : довід. / М. Каляка; ред. Вік-Кошовий. – Херсон : Просвіта, 2009. - С. 224-226.

Бібліографічні видання

8. Маркович Дмитро Васильович // Знаменні і пам'ятні дати Херсонщини на 2008 рік : бібліогр. покажч. / ХОУНБ ім. Олесь Гончара; уклад. Г.П. Мокрицька; ред. Л.І. Зелена. - Херсон, 2007. – С. 72-75.